

BUNUL ECONOM

REVISTA PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderat
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

„Inteligența“ și poporul.

În numărul trecut al foii noastre, am arătat cetitorilor într'un mic extras datele cele mai de seamă dela congresul ce l-au ținut la Sibiu anul acesta societățile săsești de credit sistem Raiffeisen. Din ele s'a putut covinge oricine, că și un popor, ca cel săsesc, care numără numai 200 de mii suflete, cât este în stare să progreseze, dacă umblă la școală, dacă e bine organizat și dacă să interesează inteligența săsască de soarta lui, să interesează mai ales preoții și învățătorii lui model, cari sunt adevărații apostoli și pastori ai turmei încredințate lor.

La noi la poporul cel mare de 3 mil. de geaba cauți în jur după astfel de asociațiuni comunale, de care Sașii au 118, nu dai decât de un mare pustiu, ce se întinde peste toate ținuturile locuite de el; abea ici și colo câte o oază înfloritoare, încolo eară pustiu fără margini.

FOIȚA

27 AUGUST

povestire de *Mihail Sudoveanu*

(Urmare și fine.)

Căpitanul, nalt și spătos Român, era renumit în întreaga divizie: bea țigăni și era în stare să mănânce la șapte mese. În marșuri, mai ales, la fiecare haltă gilgia un gât de tom și trăgea în dinți ori un picior de găscă, ori o halcă de friptură rece. Iar la pasurile mari, când se repezea, parcă dădea foametea. — Și avea o inimă bună, cum nu prea se găsește; rar se întâmpla să brzdugănească un căprar ori un soldat. Chiar din pricina inimii se muia așa de curând și prindea să cânte române, cu glas plin de putere și de dulceață, cu tremur de duioșie și de durere, de rămânea o lume încruntată ascultându-l. În clipele acelea îi zbura gândul înapoi la căsuța lui din Sărârie, în Iașul vechi, unde-l aștepta cucoana Catinca căpităneasă, cea mai frumoasă femeie din țara

Despre însemnătatea și folosul cel mare al acestor asociațiuni cari se bazează pe principiul sănătos al ajutorului reciproc și cari au un teren foarte larg de activitate, precum sunt procurarea împreună a semințelor, a mașinilor trebuincioase, apoi valorisarea laptelui, untului, ouălor, cumpărarea vitelor de prăsilă, prășirea galițelor de soiu apoi confecționarea de coșuri și alte obiecte împletite, ca pălării de paie, etc. — despre care s'a vorbit în mai multe rânduri și în coloanele acestei reviste. Nu este intențiunea noastră ca și de astă dată să aducem laude sentimentele acestor asociațiuni, pentru cei ce, cu adevărat vreau încă să se apuce de lucru în direcția aceasta, promitem a publica în numerii viitori, sfaturile practice despre cum să înființeze și cum lucreze aceste asociațiuni, conform descrierii pe larg a doi esmiși ai ministerului de agricultură, cari au studiat anume spre acest scop, la fața locului în Germania, organizarea și mersul asociațiunilor cu diferitele ei ramuri, și apoi le-au aplicat împrejurărilor noastre.

Moldovei, pe care o iubea acum ca și'n tinerețe după cum mărturisise tainic Tetea.

Locotenentul Avram, cel care se legăna ca o rață leșească și se simțea foarte mândru de mustața-i neagră, era fecior de răzăs vechiu, era un omuleț plin de draci, ca e dinglume și din cântece comedioase se putea lua la întrecere chiar cu căpitanul. Și era veșnic amoretat, era o mină vecinic reînnoită, care lua foc deodată, dintr'o scântee. Când îl întrebau camarazii de sănătate, el punea mâna în partea stângă: „Mă doare, iubite, butoiășul cu pulberel!“

Călinescu era un băiat bun, sfios ca o fată mare. Se pudra, se ungea cu pomex și cu cosmetici și visa o iubire într'o pustie. Cellalt sublocotenent, Sava, era un infocat Voltairian. La orice împrejurare te pocnea cu o anecdotă despre marele scriitor; și pentru toți camarazii lui avea un ușor dispreț, o ușoară răsfrângere de buze când vorbea despre el. Numai în admirația cătră căpitanul Corban se potrivea cu Călinescu.

Toți patru acumă stăteau gata între oamenii lor. După toate socotelile, și ei cu

De astădată voim numai să scoatem la iveală și să insistăm asupra uneia dintre cauzele principale a stării noastre atât de înapoiate în ce privește aceste binefăcătoare asociațiuni, și aceasta după părerea noastră, este la toată întâmplarea, nepăsarea revoltătoare a inteligenții față de poporul din care a ieșit.

Nepăsarea aceasta nu este însă de a se înțelege, ca și cum inteligența când are lipsă, nu s'ar interesa de el, nu, căci știm bine, când este avisată la el atunci marea și sarea i-o promite, iar după-ce și-a ajuns scopul uită de promisiuni, ca ori-ce alt străin care nu are nimic comun cu el.

Inteligența pretinde totul dela popor, și în schimb ce-i dă, aproape nimica. Rari sunt acei inteligenți cari din simțul de datorință să lucreze din toate puterile pentru ridicarea lui. Sub lucrare pentru popor, nu înțelegem declamările sentimentale, la cari poporul le zice potrivit cu un proverb: vorbă multă, treabă puțină, ci o lucrare sistematică culturală-economică din care poporul să tragă foloase reale. Ba ce e

flăcăii trebuiau să intre în rândul întâiu al asaltului, și o căldură mare le umplea pepturile. Caciularii vorbeau puțin; unii își strângeau pe ei curelele, apoi își făceau cruce. Alții vorbeau în șoaptă cu tovarășii, și rămăneau după aceia pe gânduri, cu fețele visătoare. Iar când suflarea din urmă, comanda plecării, trecu prin inimi, se întinse tăcere adâncă. Și deodată se mișcară valurile întunecoase, — și porniră flăcăii noștri spre botzul de sânge.

Căpitanul Corban era aprins tare; din când în când ducea bidozul cu „flăcări“ la gură, sorbea lung, apoi îl întindea spre locotenentul Avram. I-l întindea, ofta adânc, și, cu ochii plini de lacrimi, îi vorbea despre căpităneasa lui cea frumoasă, rămasă singură în deal la Sărârie.

„Măi Avrame, măi! acuși înțărăm în șanturi la păgâni, și Dumnezeu știe! rămâne Catinca fără mine! Măi Avrame, băete, să nu ma uiți, și să te duci să-i spui că m'am gândit întâiu la dânsa și m'am dus pe urmă la moarte...“

— Taci, domnule căpitan! răspunse lo,

și mai trist, sunt mulți de aceia, cari din faptele lor dovedesc, că nici nu doresc ridicarea cultură a poporului, de teamă, că dacă să va deștepta, atunci nu-l va mai putea esplauta.

Inteligența română să mângâie însă cu starea precară, invocând pe d'oparte împrejurările nefavorabile, în circa căror să pun toate vinile, cari sunt a să căuta de regulă în alt loc, pe de altă parte, îți aduce ca exemplu de marele interes ce-l poartă inteligența pentru țărani, 100 de bănci românești.

Cine ar putea contesta puterea cea mare economică ce o reprezintă băncile românești, dar cine în același timp, nu ne va da drept, că banca ca societate pe acțiuni, nu este forma cea mai fericită pentru stadiul în care să află poporul, care nu știe umbla cu banii. Ar fi prin urmare o datorință tocmai a acestor bănci, ca sub scutul lor să se înființeze la sate astfel de societăți economice, cari să nu se conducă după principiul: esplantării omului prin om, ci după principiul sănătos al ajutorului reciproc. Căci să ascultăm ce zice economistul Ereky, care mai deună zile scria despre tema băncilor astfel: dacă băncile în atară de munca de cancelarie nu fac altceva, atunei cu depunerile din ținutul acela, despoaie populațiunea aceluiași ținut. Adevărat că »gheșeftul« băncii e prin asta binefăcut, din finanțele private sunt putrede, rămân organism economic fără energie, care este spre gaguba poporului. Cât revine

cotenentul. O să vezi că deseară o să-i tragem flacăra din bidon, la adăpost în șanțurile

— Cine știe! da' mie mi jale de căpităneasă, bre! — Apoi se întoarse spre companie: viu, băieți! să luați seama, și cu seama, și cu ochii la mine! Unde-i Sava?

— Aici, domnule căpitan, cu băieții...

— Ce-ți mai face filosoful cel franțuz?

— Da-l încolo. Acu-i altă daraveră!

— Hei, bre, acu rămân toate prostiile în urmă și se trezește omul cu inima curată... »

Șirurile de căciulari, cot la cot, înaintau repede, în tăcere. Glasul înăbușit al căpitanului, glasurile sublocotenenților și sergenților-majori le răsunau la urechi ca din depărtări, aproape nedăslușite; și ochi cerceau zările unde rotoacele dese și albe de fum să înălțau. Tunurile pocneau surd într'o duruire adâncă. Acolo era foc și fum, era cuibul morții. Și batalioanele se strecurau într'acolo, suind și coborând spinări ușoare de dealuri.

Când companiile din linia întâia — acele care făceau avantposturile în apropierea liniei tunurilor — se desfășurară și porniră în grabă la atac, — focul dușmanului oprit parcă o clipă, ca după o surprindere, deodată se întepi într'o izbucnire repede, într'o furtună neună. Susținerile noastre zvăcniră dindărăt în izbire mâniașă, se săltară parcă la lumină

indirect poporului din câștigul băncilor încă s'a socotit, și afară de »Ardeleana« și »Crișana« cari dau până la 10%, celelalte bănci abea dau ceva peste 4% spre scopuri filantropice, adică foarte puțin în comparație cu băncile săsești cari dau 22% spre scopuri de binefaceri.

Dacă inteligența română s'ar îndeletnici în orele sale libere, să zicem, ceva mai puțin ca jocul de cărți, despre care zice un filosof, că este măsura valorii oamenilor și falimentul declarat al ideilor, și dacă timpul acela l'ar folosi bună oară la munca sistematică pentru consolidarea economică a poporului cu ajutorul asociațiilor comunale, și atunci s'ar putea zice, că și-a împlinit numai o datorință.

Pentru realizarea acestor fel de întocmiri folositoare, cari contribue la înaintarea bunăstării poporului sunt toate condițiile date, deci nu ar fi lipsă, decât de voința celor cari pot să facă ceva în direcția asta.

Sămănatul sămburilor de pădureți.

Pomăritul, atât ca ram lateral al economiei, cât și ca mijloc însămnat de sănătate (higienă), este de un folos neprețuit. Ca ram lateral economic este însămnat, pentru-că pomii cu rădăcinile lor nu se nutresc din pătura aceea de pământ, care e destinată culturii legumilor sau bucatelor, ci din pă-

— și pe toată întinderea porniră a fișni vălurele albe și a pocni împușcături.

Bateriile trăsneau în toate părțile și suțele de ghulele vijliau prin fumegarea deasă gloanțele biziiu rătăcind, — și companiile desfășurate porniră mai repede. Pîlcuri se opreau, dădeau drumul la stoluri de plumbi, porneau înainte. În mersul vioiu unii se opreau, prăvăleau capul pe spate, dădeau drumul armei și să lăsau la pământ; alții se prăbușeau dintr'odată cu fața'n înjos. Săbiile fulgerau înălțându-se, glasuri se ridicau trecând peste șiraguri grăbite. Mosiroiul turcesc înălța nouri deși în care pîrtau împușcăturile neîntrerupt; spre el treceau întinsele linii înfierbântate, șiruri de dorobanți cu căciuli mari; baionetele scăpărau mii de fulgere aminințătoare. Odată cu plumbi turcești prinseră a curge din tunurile redutelor volburi de foc rupându-se din șuvoae de șrapnele, care plesneau în văzduh, în rânduri, scurtau pământul zvârlind țărină amestecată cu sânge.

Compania lui Corban mergea grăbită. Locotenentul Avram își uitase mustățile, pășea galben, cu tâlcile încleștate, își stergea cu batista udă sudoarea de pe frunte, strângea nervos sabia, înălțând-o și striga cu un glas care de răgușeală și tulburare se prefăcuse aproape în șuer. În juru-i, înainte, din-

tura cea moartă, care nu poate fi folositoare de aceea, iar ca mijloc de sănătate este însămnat pomăritul, pentru-că ne îmbunătățește clima comunei și a ținutului, în care trăim, după-cum vom vedea și mai în jos.

Pomăritul mai este însămnat și din acel punct de vedere, pentru-că pe lângă poame, ne mai dă și lemne de foc și pentru lucru. Apoi sunt ținuturi cari afară de pomărit nu prea sunt prinicioase pentru alte culturi; sunt mai de parte pământuri umede, mocirloase sau nășipoase, cari afară de cultura răchitelor, arinilor, sălcilor, acațiilor, plopilor ș. a. nu sunt acomodată pentru altce-va.

Pomăritul din punct de vedere sanitar este de însămnat pentru aceea, pentru-că prin foile pomilor se prelucără aerul așa numit carbonic și să prefacă în oxigen sau aer neapărat de lipsă pentru răsufarea oamenilor și a animalelor.

O comună și un ținut, cu cât are pomi, arbori și păduri mai multe, cu atât este mai plăcut și din punct de vedere sanitar, și din contră: cu cât este mai lipsit de aceea și de alte verdețuri, cu atât este mai neplăcut și mai nesănătos.

Pomăritul, arborii și pădurile aduc un folos neprețuit și pentru economia câmpului și anume: conservează timp mai îndelungat umezeala pământului; nu lasă să se surpe coastele și pământul cel rău din aceea pe locurile cele bune și roditoare, iar pe lângă acestea mai adună și multă rouă peste noapte așa că pământurile nu pot fi chiar așa de pârjolate pe timpul de secetă, ca pe unde acelea lipsesc.

dărât, dorobanții se repezeau tăcuți, c'o dungă de întineric sub cușmele mari.

Redanul, aproape acum, își vărsa grozavele unde de foc, părea mai mare, fioros, un cuib de moarte, în zgomotele de tartar. — Și deodată izbucni strigarea vijelioasă al cornurilor: atacul! Și ca izbite de suflarea unui orcan, tresărind companiile, se plecară și porniră într'o rostogolire uriașă. Veneau șiraguri după șiraguri dese de flăcăi, cu buhoasele căciuli în piept, cu baionetele lăsate licărind ca o apă de fulgere.

Căpitanul Corban urlă:

»Dați greu băieți!« Iși îndesă chipiul cu stânga, pâlindu-l de sus în jos cu revolverul și ridica drept deasupra capului sabia.

»Nu vă lăsați bre!« și cu compania strânsă se svârli la capătul drept al șanțului. Dincolo spre mijlocul întăriturii, duduia compania a patra, cu a doua după dansa, cu drapelul aplecat, scânteind din pajură și fălăind în repezeala care-l mâna. Altă companie se întinse în partea cealaltă, stânga, a redanului.

Și dincoace, în învălmășeala care-l luase șuvoiu înainte, căpitanul iar urla:

»Greu, flicăi — Măăă! întoarce pușca și trage cu stratul, ghiogarule, ca pe malul Jijiei. măăă!...«

Și'ntr'adevăr era greu altfel. Șrurile dese

Comunile și ținuturile lipsite de pomi și păduri sunt lipsite de multe ori și de ploi, deoarece ce este constatat, că ploile mai cu samă pe păduri se trag.

Afară de acestea cine nu o văzut și s'a convins încă și despre aceea, că cum stă de frumos și ce gust plăcut estetic au școalele, bisericile, piețele, stradele drumurile și riurile plantate cu pomi sau arbori, unde cel ars de soare sau ostenit de lucrul de peste zi își află câteva minute sau oare de odihnă și este scutit totodată și de aerul cel plin de praf, ce să ridică în urma carălor și a căruțelor de pe strade și drumuri.

Pomăritul mai este privit astăzi chiar și ca o cumpănă, cu care se poate măsura gradul de cultură și civilizațiune al popoarelor, deoarece s'a constatat, că cu cât un popor stă pe o treaptă mai înaltă de cultură, cu atât se ocupă acela mai mult și cu cultura pomilor și din contră: cu cât acela stă pe o treaptă mai jos a culturai, cu atât desprețuește mai tare și cultura acelora.

Să nu ne prea mirăm deci, că astăzi de sus dela ministru, până jos la primarul satului și »dela vlădică, până la opincă«, cum să zice, toți sunt de un gând și deo părere: ca să se lătasca și sporească cât mai tare cultura pomilor nobili.

Dar cum vom putea și ajunge la o cultură mai estinsă a pomilor, dacă nu ne vom ocupa la timpul potrivit cu sămănatul și creșterea sămăturilor de pădureți, cari după-cum se știe sunt fundamentul pomăritului

(Va urma)

de baionete se incurcau. Turcii li țineau bine, într'un zd de oțel. Odată prinseră a răzni căciularii, se înălțară straturile și căzură grele ca niște stânci, părăind în baionete și'n feste omenești.

»Inc'odată, haidăilor! răzni căpitanul, îndesându-și ear' ch'pul cu revolverul.

Și inc'odată se înălțară ghioagele cumplite și svăcnă răzăcii în îngrămădurea dușmanilor, și'ntr'o rotire fierbinte prăvălisă siraguri întreg. Ofițeri cu fesuri strigau cu ochii măriți de încremenire: pentru întâia oară vedeau armată cu căciuli, sfărâmand capetele și baionetele cu stratul armei. Siraguri de păgâni dădeau înapoi. Căciularii suiau sus puștile, împurgeau întâiu la dreapta și la stânga cu baioneta, făcându-și loc apoi trăsneau pe cei dinainte cu ghioaga. Și lucrurile mergeau așa de repede, parcă săreau scârteii din toate părțile.

»Zi-i, măăă!« urlă iar căpitanul.

Și flăcăii zceau de comedie. Hăcuiau în șiruri dese ca cu imblăciile. Trăsneau răcneau, se prăvăleau înălțându-se ca niște uriași în Vifurile picioarelor. Se prăvăleau pe coasta dreapta și țeau pușca din stânga și, unde ajungeau, sfărmau.

»Așa, taică, așa!« striga căpitanul. Iar locotenentul Avram umbla ca o fantasmă îndesându-se printre dorobanți. Era alb ca varul la obraz, cu buzele strânse, cu fălcile încheș-

A IV-a expoziție de poame, struguri și derivatele lor

aranjată de

„Reuniunea română de agr. din com. Sibiiului“.

I. Programul

expoziției, ce se va ținea din 27 până în 29 Octomvrie st. n. 1905 în orașul Mercurea.

1. În scopul de a înainta pomăritul și viieritul, »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului« va aranja în cursul celor trei zile amintite, în orașul Mercurea, o expoziție de poame, struguri și derivatele lor, având a se împărți de astă-dată premii de stat în sumă de 200 coroane, dăruite Reuniunii de Înaltul minister, cum și diplome de recunoștință.

Expoziția va cuprinde poame și struguri de tot felul în stare naturală, deasemenea derivatele lor, anume poame uscate și ferte, lictar, compot, dulceată, must, vin, rachiu, oțet, oleiu, etc., cum și unelte, întocmiri și modele din ramurile atinse.

Drept întregire la expoziție se admit și produse din ceilalți rami de economie.

2. Expoziția se va deschide în 27 Octomvrie (ziua sf. Paraschiva) la 11 ore a. m. și va dăinui până în 29 Octomvrie st. n., la 4 ore d. a.

Expoziția se ține în edificiul școlii române gr.-or.

3. Ca exponenți pot lua parte afară de membrii Reuniunii, locuitorii din întreg comitatul Sibiiului. La împărțirea premiilor vor avea întâetatea membrii Reuniunii.

tate, cu ochi mari, arzători. Își ridică din când în când revolverul bufnea în pîlcurile păgâne apoi, umflat parcă de o căldură cumplită, ridica brațele, i-se lărgeau ochii, căsca gura, și iar se repezea. Sublocotenenții țipau ascuțit, îflăcărâți, eșiți din minți, vânturându-și brațele ca niște moristi de vânt. Se avântau printre căciulari, la izbucnirile groase ale căpitanului urlau și ei, negri de colb și de iarbă de pușcă, cu ochi plini de lacrimi.

Și ca'ntr'o furtună iute căciularii bătură rândurile dese ale păgînilor și le svărliră îndărăt. Alții pătrundeau prin cellalt capăt, alții săreau în șanț prin față, și păgânii zdrobiți, călcați în picioare, fugeau îngroziiți de navala cușmelor. Îndată după retragerea dușmanilor, începu din nou a curge din întăriturile celalalte ale lor, asupra noastră, riul de foc și de schijă cu o mânie, cu o disperare neînchipuită.

»Degeaba, degeaba! gemu căpitanul Corban, v'ați dus dracului! nu ne luați voi înapoi viziua cât e cucull!« Și căciularii scoteau lopețile dela cingătoare și începeau a întoarce parapetul spre dușman. Tunurile noastre în ploaia de foc veniră duruind, se înălțară pe movila de alături, servații prinseră a furnica cu grabă, ofițerii răcneau vânturând săbiile, un trăsnet, două, mai multe, repezi, unul după altul.

Uraaa! țipă sublocotenentul Călinescu. Se răsuci și se bătu pest Sava; îl cuprinse de după cap și începu să-l sărute. Uraaa! ai

Cerând trebuința, exponenții au să dovedească, că au produs înșiși obiectele expuse.

4. Merele, perele, gutuile și perse-cile au să fie expuse fiecare soiul în câte cel puțin 5 exemplare sănătoase și bine dezvoltate, ear' prune, nuci struguri, și c. l., cât trebuie spre a umplea un tăier îndatinat.

Abateri se pot face numai cu poame și struguri de o valoare și mărime neobicinuită.

Exponenții au să însemne obiectele de expus cu numiri în regulă, eventual și cu numirea locală.

5. Primirea obiectelor în expoziție se face în zilele din 23 și 24 Octomvrie st. n. prin comitetul aranjator local, care îngrijește de punerea lor în regulă și înzestrarea cu bilete, cuprinzând numărul curent, numele și comuna exponentului, numirea pomologică și resp. locală a soiului.

Comitetul petrece aceste date și eventualele observări în o listă generală, care se înmanuează juriului.

Poame găunoase, putrăzite sau altcum stricate, nu se primesc la expoziție.

Cu totul exchiși dela expoziție sunt, firește, strugurii și tot ce ar proveni din vile puse sub opreliște din cauza filoxerei.

6. Exponenții, cari nu ar lăsa obiectele trimise ca dar Reuniunii, despre ce trebuie făcută arătare, le vor lua în primire până Marți, în 31 Octomvrie st. n., la 12 ore din zi, căci de aci încolo nu se garantează pentru ele.

7. Exponenții sunt îndatorăți a se îngrijii înșiși de transportul obiectelor de expus.

nostru, ai nostri, iub tute!« și-i curgeau lacrimile de bucurie. Dar o sburătură îl ajunse și-l muie din mijloc. El tot striga cu, lacrimile și roind pe față, întinzându-se pe spate. Iar Sava uitase de filosofia franțuzească și se p'eca asupra rânitului, cu chipul pe ceafă, cu glasul răgușit:

»Nu-i nimica, dragă, o leacă de singe...« Își desfăcu iute tunica, trase din cămașă, repede o fișie și descheiea și pe căzut, ca să-i lege brațul.

Tunurile duruiau pe movilă, dorobanții lucrau, în furtuna de g'oanțe, la parapet. Iar căpitanul Corban își scoase bidonul cu flacăra și-l întinse lui Avram:

»Trage un gât, măi băete! După așa nuntă, face, — să fiu al dracului dacă nuface...«

Avram parcă era un cocoș cu cobe. Căsca pliscul și nu putea scoate nici-un sunet. Sta galben, cu ochii căscați, plini de un foc mare, de o bucurie sălbatecă.

»Să trăiască căpităneasa!« rînji căpitanul ducând bidonul la gură. Și tunurile noastre bubuiau cu mânie, și dorobanții dădeau la o parte morții, se grămădeau gîfîind și rostogoleau brazde mari la marginea șanțului, spre dușman.

8. Din poamele, ce s'ar trimite spre vânzare trebuie expuse cel puțin 20 exemplare nealese.

9. Se vor distribui drept premii diplome de recunoștință și se vor împărți de astă-dată 48 premii de stat, în sumă de 200 coroane anume:

Grupa I. Poame în stare naturală.

a) mere, pere și gulăi:

1 premiu de 12 coroane

1 " " 8 "

2 premii " câte 6 "

3 " " " 3 "

4 " " " 2 "

b) prune și perseci:

1 premiu de 9 coroane

1 " " 6 "

2 premii " câte 3 "

3 " " " 2 "

c) nuci, alune, castane, migdale, coarne și c. l.:

1 premiu de 7 coroane

1 " " 4 "

1 " " 2 "

Grupa II. Struguri.

a) struguri de vin:

1 premiu de 10 coroane

1 " " 6 "

2 premii " câte 3 "

3 " " " 2 "

b) struguri de masă:

1 premiu de 8 coroane

1 " " 5 "

2 premii " câte 3 "

2 " " " 2 "

Grupa III. Derivate din poame și struguri.

a) must, vin, rachiu, oțet și oleiu:

1 premiu de 10 coroane

1 " " 7 "

2 premii " câte 3 "

2 " " " 2 "

b) poame uscate, lictar, compot dulceață și c. l.:

1 premiu de 7 coroane

1 " " 4 "

2 premii " câte 3 "

2 " " " 2 "

Grupa IV. Unelte, întocmiri, modele și o. l.:

1 premiu de 7 coroane

1 " " 5 "

(Va urma).

Ceva despre păstrarea vinului și despre culesul viilor.

Lucrul cel mai de frunte pentru păstrare vinului este curățenia. Pentru aceea, înainte de a începe culesul de vii să punem în ordine pivnița și aparatele de lipsă.

Pivnița în care voim a păstra vinul să fie curată, să nu ținem în trânsa lucruri cari să mucezesc și strică ușor, ca d. e. varză înacrită, lapte, carne afumată etc., pentru că acestea infectează aerul, care apoi intrând în buți, dă miros neplăcut vinului.

Buțile pe dinafară, mai cu seamă pe partea din jos trebuie spălate, frecându-le bine cu o perie aspră ca să se spele mucezala ce ar fi pe ele.

Pentru casă ne convingem că buțile pe dinlăuntru sunt curate, e mai bine destupându-le, imediat aprindem o bucată de pucioasă (Einslag) pentru acest scop și o slobozim pe o bucată de drot în bute, dacă pucioasa va arde și înlăuntru, atunci e semn că butea e curată și e bună pentru ținerea vinului; dacă însă pucioasa se va stânge înlăuntru, e semn că butea e mucedă.

Proba aceasta să se facă imediat după destuparea buții, căci lăsându-o destupată timp mai îndelungat să umple de aer proaspăt, în care apoi pucioasa va arde și astfel ne putem ușor înșela crezând că butea e curată, pe când poate să nu fie.

Buțile mucezite nu e destul a le curăți numai cu spălare cu apa rece sau prin opărire, ci trebuie desfăcută luând un fund jos, apoi cu o răzătoare făcută pentru acest scop, o radem bine pe dinlăuntru, după aceea o frecăm bine cu o perie aspră, o spălăm cu apă rece apoi o opărim și în urmă o clățărăm eară cu apă rece.

După-ce astupăm apoi iară butea, o afumăm cu pucioasă. Tot asemenea facem și cu celelalte aparate.

Prin opărirea numai a buților, să perde cei drept mucezala dar să întâmplă că lemnul sugă în sine cu apa ferbinte și mirosul acela neplăcut și prin aceasta căpăta miros și vinul.

Culesul să începe de regulă după ce strugurii sunt copti îndeajuns. Inceputul culesului să se facă pe timp uscat. Mulți încep a culege de dimineață înainte de a răsări soarele, aceia nu e bine, căci strugurii sunt umezi de rauă și astfel stricăm numai dulceața mustului. E bine să-i lăsăm păuă să zvântă de roauă și numai atunci să începem ai culege.

Să grijim ca culegătorii în decursul culesului să nu mănânce pâne, căci ajungând sfărâmături întră struguri, acrește vinul.

Dacă voim ca să pregătim vin roșu trebuie ca strugurii cei negri să-i culegem separat de cei albi. În unele vii sunt mai multe feluri de struguri, uni să coc mai de timpuriu, alți mai târziu și așa nu sunt copti de o formă. În astfel de locuri e bine ca să-i separăm la cules, căci la din contră stricăm dulceața mustului.

Știut este că din ce ferbe mustul mai iute și vinul devine mai bun. Pentru ca mustul să fearbă mai iute îi lipsește o căldură de 15—20°, dar să întâmplă că toamna pe când să face culesul timpul e mai răcoros. În cazul acesta e bine ca în cămara sau odaea unde ținem mustul ca să fiarbă, să facem foc ca să fie căldură recerută de 15—20°. astfel musul în 1—2 zile va ferbe.

Boroșineul-mic.

Ioan Sântimbrean
inv. gr.-or.

A XV-a expoziție de vite

aranjată de

„Reuniunea română de agricultură
din comitatul Sibiu“.

(Urmare și fine.)

II. Premiarea.

1. În scopul premierii, comitetul central al Reuniunii agricole a ales juriul conzistător din domnii: Pantaleon Lucaș, Victor Schieb, primpretor în Cisanădie, ca reprezentant al comisiei economice comitatense; Ioan Chirca, Petru Draghici și Dr. Ioan Stroia, toți din Săliște; Petru Ciora, Romul Simu, Victor Tordășianu, Emil Verzariu, I. I. Lăpădatu, Dr. Petru Șpan, Vasile Stan, Oprea Steflea și Andreiu Teodor, toți din Sibiu; Ioan Druhora, paroch, I. Bobeș, I. Bratilesco, Petru Indrieș, toți din Boița; Ioan Filip din Cașolț, Ilie PISOIU, Ioan Mățiu, Ioaneș Mălaiu și Victor Cărăban toți din Mohu; Petru Fântână, Nicolae Rusu, Ioan Roman și, Ioan Fanea, toți din Tălmăcel; Ioan Vlad, paroch, și Irimie Milea, ambii din Șelamber; Teodor Stoia, învăț. dir., Const. Velțan, George D. Bozdoc, Aurel Moga și George Ogrea, toți din Veștem; Vas. Mușoiu, notar, Teodor Necșa, inv. penz. și Petru Flueraș, toți din Bungard; Ioan, Eft. Ursu, inv., George Dan, George Com. Ursu și George Vasile, toți din Brad; Ioan Popoviciu, par., Dem. Buneal par., Nic. Cimpoa, Victor Florian, not. și Dumitru Săvoiu, toți din Sadu. Membrii absenți, sau împedecați dela vot, se înlocuiesc prin suplenți.

2. Nu este iertat a funcționa nimenea ca juror, când este vorba de vitele proprii sau de-ale rudeniilor mai deaproape.

3. Juriul ia în primire lista generală a vitelor expuse, examinează pe rând și cu deosebită luare aminte fiecare vită și apoi se conzultă asupra premierii, îngrijindu-să ca publicul și exponenții să nu întrăurească cătuși mai puțin asupra hotărârilor de luat.

4. În ședința, ce urmează examinării vitelor, membrii juriului se con-

zultă din nou și se pronunță, dovedind îndreptățirea propunerilor și apoi hotărând cu majoritate absolută de voturi.

Președintele votează întotdeauna. La caz de voturi egale decide soarta.

Asupra fiecărei premieri să votează deosebit.

5. Exponenții de premiat se petrec în o listă separată, care, odată stabilită, se subscrie de președinte și secretar, precum și de alți doi membri ai juriului.

6. Împărțirea premiilor urmează a să face în mod sărbătoresc, ținându-se mai întâiu o vorbire în prezența juriului și comitetului aranjator, exponenților și publicului intrunit.

Exponenții premiați adevăresc primirea banilor prin subscrierea numelui în rubrica: „Adevăresc primirea în regulă a premiului“.

7. Secretaru juriului să însărcinează a compune un raport special asupra expoziției și premiilor. Raportul scris de președintele și secretarul juriului să păstrează în archiva reuniunii.

III. Dispozițiunile de premiare.

A. In general.

1. Scopul expoziției este mai ales a urni și incurgea adevărata propășire în economia vitelor. Drept aceea, în privire se va lua nu atât intențiunea vădită de a străluci cu vite de paradă, ci mai cu seamă buna chibzuire în alegerea vitelor de prăsilă, hărnicia și înțelegința dovedită în realizarea scopului urmărit.

2. Prin urmare vitele, altcum defectuoase încâtva, se pot premia în rând cu vitele oare cum desăvârșite. Intrevinind împrejurările de mai sus, chiar și întâetate se va da vitelor de a doua mână. Dar' nici măcar în totala lipsă de alte mai bune nu este iertat a premia vite hotărât rele sau având scăderi însemnate.

3. Astfel, dacă cutare grupă nu cuprinde îndestule vite vrednice de premiat, premiile, ce ar prisosi se pot destina pentru o altă grupă. Premiile, cari din una sau altă cauză nu s'ar fi împărțit, se înapoiază reuniunii.

4. Aceia, cari au prăsit ei înșiși vitele, vor avea întâetate față cu aceia, cari au expus vite prăsite de altcineva.

Nimenea nu poate fi premiat, care n'a ținut vita în grija proprie $\frac{3}{4}$ an cel puțin.

5. Același exponent nu poate dobândi decât un singur premiu în aceeași grupă. Față cu cel premiat în cutare grupă, concurenții din altă grupă au întâetate, presupunând, că vitele lor sunt deopotrivă.

B. În special.

I. Bovine (viței, vaci, tauri)

1. Ca vrednicie de premiat să conzideră mai ales bovinele, cari întrunesc în mare măsură însușirile vitelor mari, puternice, frumoase la trup, blânde, lăptoase, bune de prăsilă și de îngrășat.

Față cu vitele corcite să va da întâetate vitelor de rassă curată.

2. Intre scăderile, cari nu îngăduie premiarea, să numără: trup bolnăvicios, murdar, cum și scăderi, care supără vederea (d. e. un corn rupt, un mers prost, rane urâte etc.).

3. Ca semne de lapte mult să conzideră trup prelungit, piept larg și foarte șerpuit de vine groase; uger plin și mare, nu prea cărnos, nici prea gros, înzestrat cu păr scurt și moale și având 4 țâțe moi, deopotrivă de mari; piele molatică, păr subțire și privire blândă.

4. Ca bune de îngrășat sunt a să conzidera mai ales vitele trunchioase, cu capul mic, oase subțiri, piept larg și cărnos, șolduri îndepărtate, coapsă lătareată, piele mișcăcioasă, păr moale.

5. Ca bune de muncă să conzideră mai cu seamă vitele osoase, cu picioarele cam lungi, piept larg și rotunzit, șolduri puternice, copite sănătoase, mers vioiu și regulat.

II. Oi.

1. Antăetatea să cuvine mai ales oilor mari, cărnose, lăptoase și bogate în lână frumoasă și subțire, moale și lungă, deasemenea să cuvine, întâetate oilor de soiu vestit și însoțite de miei cu blană aleasă.

2. Rassa țigaie și stogoșe se preferă rassei birsane (țuriane).

Din ședința comitetului central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“, ținută la Sibiu, în 19 Septembrie n. 1905.

Pant. Lucața,
president.

Victor Tordășianu,
secretar.

NOUȚĂȚI

Espoziția națională romană dela București. din a. 1906 va cuprinde următoarele secțiuni: 1. Agricultură. 2. Silvicultură. 3. Horticultură și viticultură. 5. Mine și cariere. 6. Industriile. 7. Geniul civil și militar, arhitectura, mechaica și electricitatea, mijloace de transport, armata. 8. Instrucțiunea și educațiunea. 9. Artele frumoase. 10. H'giena. 11. Cultul. 12. Trecutul.

Inaugurarea statuei poetului Alexandri care s'a ridicat la Iași a fost hotărâtă pentru ziua de 9 Octomvrie. Regina Elisabeta a României a binevoit să promită că va onora cu înalta sa prezență aceea sărbare.

Ovațiunea mută e productul cel mai nou stientific al tinerimei universitare din Budapesta. A plănuit adecă să se îmbrace în haine negre, și cu un custiug gol să plece în fața parlamentului, și aici să aștepte pe domni cari fac politică fără cap, și când vor veni, tinerimea să le facă ovațiune mută, adecă să-și ia numai pălăriile din cap și să-și ție guriel. Bravă tiner me!

Cei cari să interesează de studiul finanțelor României, să ia la cunoștință, că la București a apărut Finanțele României dela regulamentul organic până azi (1831—1905) de Th. Aslan. Prețul e 4 lei.

Hymen. D-soara Valeria Popovici și Dl Adam Lula, cleric. abs. anunță cununia lor bisericească, care să va celebra la 15 Oct mvrrie st. n. în biserica gr.-or. din Leșnic, la orele 10 a. m.

Epistolă de bani dispărută. La oficiul postal din Sibiu a dispărut o epistolă cu 10.000 Coroane adresată la Cisnădie, S'a întreprins îndată cercetare, dară fără nici un rezultat.

Sub titlul »griji economice scrie »N. P. I.» din capitală despre criza economică prin care trece țara și despre neîncrederea ce întâmpină piața ungară din partea străinătății. Astfel: În urma neîncrederii nu numai că străinătatea ne acată punga cu bani tot mai sus și nu mai vrea să ne acoarde credit, dar ne și de-trage în mare măsură bani, trimițându-și ne-încetat hârțile de valoare ungare spre vânzare și forțează piața internă să le primească pentru ca să înlătore o catastrofă financiară. Mai vine apoi și guvernul, care avea în primăvară rezerve de 150 milioane depuse la institute private, și ridică sume tot mai mari pentru ca să acopere lipsa dărilor neplătite. Sub astfel de împrejurări institutele de bani trebuie să cruțe banii, trebuie să reducă sau să abzică clienții lor creditul și așa începe a să sădi neîncrederea generală din care urmează marea pericol economic.

O boalășită din Paris care pe timpul războiului franco-german era negustoreasă pe lângă dragonii din Sedan a fost așa de norocoasă câștigă la loteria pressei, 1 milion de franci. Iute ia mers vestea prin toate gazetele franțuzești și străine, ceea ce a avut de urmare, că femeia norocoasă a primit din toate părțile lumii nu mai puțin decât 10.000 de epistole de conținutul cel mai diferit și mai interesant, să'nțelege, toate să învârteau în jurul milionului câștigat. Femea pe care o cheamă Hofer, a avut bună idee, să dea aceste epistole unui editor, ca să publice cele mai interesante, dintre ele, însă fără de iscălitura autorului s'au autoarei. Partea cea mai mare a epistolilor o formează ofertele de căsătorie. Un italian să oferă de viitor soț, și pune în vedere, că a re titlu academic și crucea de cavalier, Un măcelar naturalist, spune că e de 26 ani, mare și tare, și de o înfățișare simpatică. Un bucătar de 29 ani promite, că va ferbe bucate gustoase și căi va fi credincios până la moarte. Un servitor să imbie cu ceva deosebit, cu rassă germană și cu ochii săi albaștrii. Un anarchist face ofertul de căsătorie în versuri. Conții și viconții cari își oferă coroana de nobili pentru milion, sunt nenumărați.

Dacă publicarea acestor scrisori, nu aduce nici un serviciu literaturii, cel puțin constituie un document de valoare despre istoria morarurilor contimporane ale omenirii.

Domnului Müller Albert, Budapesta.
V. Vadász u. 42/G. Am primit crucea inventată de d-voastră și vă rog a primi nenumăratele mele mulțămiri din inimă pentru ea, deoarece-ce în adevăr prin invențiunea d-voastră a venit tămăduirea mea. Rog pe bunul D-zeu să Vă binecuvinteze pentru ea. Cu distinsă stimă Diskits Mátyás. Această scrisoare a primit-o adresatul ca inventatorul crucei electro-magnetice R. B nr. 86967 care are un efect deosebit vindecătoriu contra reumei, afecțiunilor astmatice, tuituri de urechi, zgârciuri de inimă etc.

A P E L

cătră toți p. on. domni și doamne, iubitori și sprijinitori ai școlii și ai culturii naționale, cum și cătră toate instituțiile noastre culturale și librăriile noastre românești.

Subrisul voind a înființa la școala noastră gr-or. conf. română din Boroșneul-mic (tractul Trescaune) o bibliotecă școlară și parochială, și fiind-că poporul din loc e într-o stare mizeră încât nu poate contribui la acoperirea speșelor cu această bibliotecă, abia putându-și plăti speșele avute cu edificarea noului edificiu școlar, vă rog ca pe unul căroră vă zace la inimă cultivarea și înaintarea poporului nostru românesc binevoiti a contribui cât de puțin și a îndemna și pe alții din apropiere a contribui pentru înființarea acestei biblioteci, care este menită a desvolta cultura poporului nostru așezat în mijlocul unei mase mari de străini.

Se primesc cu mulțumită și cărți pentru acest scop.

Ofertele marinimoase vă rog a le trimite la adresa subscrișului în *Kis-Borosnyó* (Háromszék m.), cari apoi se vor publica în ziarul nostru oficios »Telegraful Român«.

Sperând că rugarea va afla marinimoși sprijinitori ai școlii, semnez:

Boroșneul-mic, la 16/29 Sept. 1905.

Ioan Sântimbrean,
inv. gr-or. rom.

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Banat.

Dela 2—8 Octomvrie v. 1905.

<i>Dum</i>	2 Aletea. Cianadul sârbesc și nemțesc. Dicio-Sân-Martin Ferihaz Pâncota P.raid. Petroșeni.
<i>Luni</i>	3 A ud. Arcid Boreuta. Carif-lău. Cianadul maghiar. Halmagi. Ilonda. Mehadia. Mező É ked.
<i>Marti</i>	—
<i>Merc.</i>	5 Aradul Nou. Sic.
<i>Jo</i>	6 Berzava Brașov
<i>Vineri</i>	7 Lugos Tașnad.
<i>Sâmb.</i>	8 Bonțida.

Dum. a 17-a după Ruslii, ev. 2 dela Luca. gl. 8. v. 6.

<i>Dum</i>	2 M. Ciprian	15 Terzia
<i>Luni</i>	3 M. Dionisie Ar.	16 Gal
<i>Marți</i>	4 M. Ieroteiu	17 Hedwid
<i>Merc.</i>	5 M. Haritina	18 Luca
<i>Joi</i>	6 † Ap. Toma	19 Ferdinand
<i>Vineri</i>	7 M. Sergie și Vah	20 Wendelin
<i>Sâmb</i>	8 C. Pelagia	21 Ursula

Redactor resp. ADRIAN CRISTEA

!!ENORM NOROG LA TÖRÖK!!

De neîntrecut

este norocul, care favorizează colecturile noastre principale.

Mai mult de 21 milioane cor. am plătit noi în scurt timp mușteriiilor nostri. Singur în ultimele 6 luni

cele mai mari 2 câștiguri

și anume:

PRENIUL CEL MARE DE 600.000 COROANE
CAȘTIGUL „ „ „ 400.000

4 de câte 100.000, 3 de 90.000, 2 de 80.000, 3 de 70.000, 3 de 60.000, mai multe de câte 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 și afară de acestea încă nenumărate câștiguri în mărime de 10.000, 5000, 2000, 1000, ș. a. m. d.

Având deci loteria aceasta cele mai multe șanse de câștig dintre toate loteriile din lume, îndemnăm pe fie-care ca dela noi să-și procure losurile. — In a 16-a loterie de clasă reg. ung. se vor trage din nou din

110.000 losuri 55.000

câștiguri în bani. In total se vor sorți în curs de 5 luni enorma sumă de
14 milioane 459 00 cor.

Bestellen Sie die bei Ihrem

Namen stehende Glücksnummer!

Viel Geld verschönert das Leben! Vielleicht überrascht der Mann die Frau oder die Frau den Mann durch Ankauf der neben den Namen stehenden Nummer mit einem Hauptgewinn! Der Zufall spielt im Leben eine grosse Rolle und kann es gerade ein Zufall sein in der neben dem betreffenden Namen stehenden Nummer das Loos getroffen zu haben, welches einen grossen Gewinn erhält.

Adám, Adél	12109	Dessó, Erzsébet	65875	Iván, Jolán	2398	Ottó, Melánia	21451
Adolár, Agnes	3223	Ede, Esz er	4043	Jakab, Józsa	93322	Ódön, Kerezisz	55177
Adolf, Anota	22037	Elek, Etel	41799	János, Judith	35597	Pál, Neszi	2737
Agos'on, Amália	64017	Elemer, Flóra	107273	Jenő, Juliska	54395	Péter, Olga	51515
Aladár, Ansa	41777	Emil Franciska	32443	József, Karolin	17339	Pista, Paula	101969
Albert, Anatólia	74306	Endre, Frida	92777	Kálmán, Katiúka	63775	Richard, Pelagie	3455
Aliréd, Apollonia	20292	Ernő, Genoveva	52551	Károly, Katalin	48741	Róbert, Petronela	70787
Akos, Aranka	101001	Ferenc, Gertrud	12113	Kornél, Klára	66344	Rudolf, Piroška	12533
Ambros, Berta	50901	Priyeg, Gabr ella	98989	Kristof, Klótid	7279	Salamon, Regina	6527
András, Blanka	35266	Füüd, Gizella	60037	Lajos, Kornelia	109707	Samu, Rószika	17715
Antal, Corajala	2392	Gábor, Hedvig	20799	László, Krisztina	50919	Sándor, Rozalia	38107
Arnold, Boriska	90372	Gáspár, Heléna	79747	Leo, Kunigunda	96622	Simon, Sári	107897
Arpád, Betti	82417	Gergely, Henriett	51631	Lipót, Laura	21624	Tamás, Sarolta	48564
Arthur, Bela	105317	Géza, Hermína	38997	Loric, Lenke	66022	Tibor, Szerena	74377
Arel, Brigitta	13223	Gus táv, Hilda	2736	Manó, Leonia	6270	Thamár, Theodora	2727
Attila, Cecilia	52333	György, Ipolyka	55486	Mar us, Lidia	31484	Tivadar, Teréz	34950
Balázs, Cornelia	73397	Gyula, Iduska	35375	Márton, Lina	95297	Tóbiás, Teres	55477
Balint, Dóra	24034	Henrik, Hona	3447	Mátyás, Ludmilla	62977	Vendel, Val-ria	20005
Barnaás, Dorottya	9001	Hermann, Ilma	929	Minaal, Lujza	24292	Vi tor, Veronika	101011
Bela, Cecilia	38277	Hugó, Il- a	4645	Niklós, Madozna	65146	Vi mos, Vitoria	50908
Benedek, Eufemia	10855	Ianac, Irén	12115	Niksz, Malvin	4502	Vin ce, Vilma	12413
Bernát, Emma	51377	Illes, Irma	45273	Mer, Mar-it	12306	Zoltán, Zsófia	6565
Dániel, Ernesztia	101911	Imre, Izabella	109333	Nándor, Mária	10959	Zsigmond, Zsuzsanna	5463
Dá id, Éva	16364	István, Iana	27174	Orban, Mártha	36781		
Denes, Eve in	92157	Isidor, Joanna	53077	Osakar, Matild	67197		

Cel mai mare câștig evaluează 1.000.000 coroane.

Special 1 premiu cu 600.000, 1 câștig à 400.000, 1 à 200.000
2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000
1 à 50.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000
8 à 15.000, 36 à 10.000, și multe altele;

Costul losurilor originale de clasa I. este:

pentru o optime ($\frac{1}{8}$) fl. — 75 sau cor. 150 pentru un pătr. ($\frac{1}{4}$) fl. 150 sau cor. 3—
„ o jumët. ($\frac{1}{2}$) „ 3— „ „ 6— „ Intreg ($\frac{1}{1}$) „ 6— „ „ 12—
și se trimite cu ramburs sau în urma trimiterii anticipată a banilor

= Planurile oficiale se trimite gratis =

Cererile pentru losuri originale rugăm a le face cu încredere până în

22 Octomvrie a. a. c. la

A. Török & Co.

Casă cea ma mare de bancă în Budapesta.

Cel mai mare debitant al Ungariei în loteria de clasă.

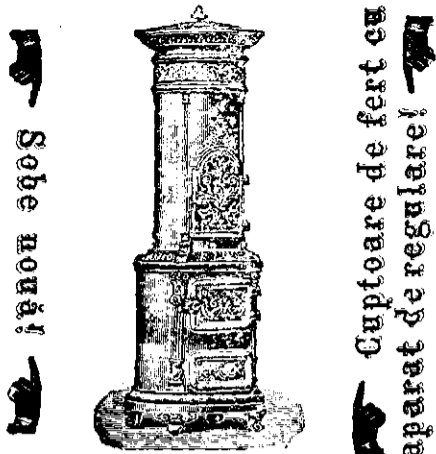
Secțiunile loteriei de clasă a colecturei noastre principale sunt:

Centrala: Theresienring 46/a.

2. filială: Museumring 11/a

1. filială: Waitznerring 4/a

3. filială: Elisabethring 54/a

Sobe noi

Cuptoare de fert cu aparat de regulare

Sobe și cuptoare.

Le expediază din depositul din Sibiu. — Din atelier franco la fiecare stațiune. La cerere se trimite preț-curenturi.

Deposit bogat în tase, în sîrme și în place de sobă în instrumente de camin și în păstrător de instrumente de camin, pietre de sobă.

Carbuni de peatră și Coaks 50 kilograme se aduc acasă în Sibiu.

Caol F. Jickel
Sibiu.

„DACIA“

instituit de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) depuneri fără anunț până la 100 cor. 5 $\frac{1}{2}$ %.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6%.

c) depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvă fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță ipototecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

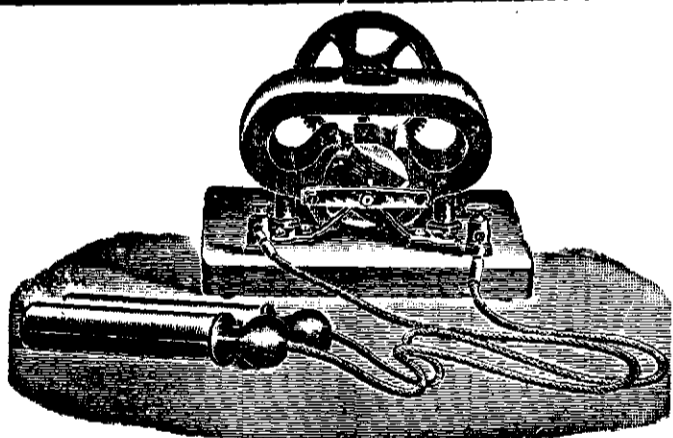
I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arêndează și exarêndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

Direcțiunea.

34—

„ELEKTROPHOR.“

Aparatul original american electro-medical se poate singur folosi, contribuie la întinerirea și lungirea vieții.

Electricitatea este viață!

Dau sfat tuturor oamenilor de o construcție mai slabă să-și procure acest aparat, căci el conținând electricitate, întărește nervii, reînnoiește sângele, agerește simțirile, activează o lucrare normală a sângelui și a sistemului nervos, scutește de multe morbururi.

Dr. Bourg, membru al facultății de medicină din Paris astfel raportează: Prin întrebuințarea acestui aparat s'au vindecat nu numai podagra, reumatismus, junghiuri, hysterie, asthmă în sute de casuri, alinând toate acestea, unde măestria și dibăci medicilor fu zadarnică, dar' a ajutat la toate boalele de nervositate, dureri de cap, colică, suvatură de urechi, insomniă, hypochondrie, cu deosebire la hemoroide a evaluat în câte-va zile, une-ori deja după cât -va ore o alinare miraculoasă și îndcoșebi la cele mai grele morbururi femești afară bolnavele tămăduire sigură și chiar la femeile în stare binecuvântată. Prețul unui aparat mic complet 20 coroane. (Numai pentru cei tare simțitori). Prețul unui aparat mare complet 30 coroane. (Pentru vindecarea suferinșilor cerbicoși). Trimiterea se face cu mandate postale sau prin ramburs.

ANTREPRISA ELECTROPHORA
Budapesta, VIII. strada Aggteleki Nr. 15/E.

33-40

THE MUTUAL

Societate pentru asigurări de viață în New-York.

Avcrea institutului la 31 Decemvrie 1904 a fost

2.284.862.000 franci.

Contractele dela »The Mutual« sunt neatacabile după doi ani dela datul subscrierii. După un an de valabilitate se plătește suma asigurată și în cas când moartea a provenit din sinucidere sau duel. Contractele dela Mutual sunt libere de ori-ce restricțiuni atât cu privire la locuință și călătorii cât și cu privire la împlinirea datorinței militare în cas de rășbel pe uscat și pe apă. Afară de aceasta acei indivizi cari sunr în armata comună ces. și reg., la marină, precum și rezerviști dela armata teritorială (honvéd) și glotașii în cas de mobilizare și rășbel sunt asigurați cu valbarea deplină a sumei asigurate din contract fără cea mai mică detragere și fără de a se plăti pentru acest favor vre-o taxă deosebită.

Agentura principală în Ungaria:
Budapesta, VI., Andrassy-ut 20.

Totfelul de îndrumări și deslușiri se dau cu plăcere și la administrația acestei foi. 15-52

Import de cafea și Tea etc.

Domnul **Romul Pascu**, comerciant în Fiume, posedă mare depozit de coloniale și fructe sudice (portocale, lămâi, mandaline). Efectuește prompt și culant tot felul de mărfuri de băcănie în pachete postale de 5 kilograme.

Asemenea experează comande de cumpărări și vânzări de produse, precum: cucuruz, grâu, mazere, linte în cantități mai mici și cu vagonul.

Informațiuni și preț-curent la cerere să trimită gratuit, alăturând o marcă de 10 fil.

Să încurajem serios pe neguțatorii noștri români

Pentru 5 coroane

trimit 4½ kilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar' fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, viorele, reședă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

PRĂVĂLIE ROMÂNEASCĂ MĂRFURI BUNE!

P. T.

Am onoare a anunța publicul românesc din Orăștie și din împrejurime, că am deschis o

prăvălie românească

în Orăștie Piața mare

de ferărie, coloniale, făină și diverse articole necesare la gospodăria cășii și fiind convins despre dragostea cu care este îmbrășată aici ori-și care întreprindere națională — promițând totodată că-mi voi da toată silința să corăspund tuturor recerințelor unui bun și solid comersant — rog inteligența și țărănimea română să mă sprijinească în întreprinderea mea.

Numai astfel, ajutându-ne unii pe alții, inteligență, țărănime și negustorime, vom merge înainte spre mărirea neamului nostru!

În speranța că mă veți sprijini cu dragostea cuvenită,

rămân al D-Voastră recunoscător

IOAN E. CANDREA.

1-5

SERVICIU PROMPT! PREȚURI MODERATE!

„MINERVA“ INSTITUT TIPOGRAFIC IN ORĂȘTIE.

EFFECTUEȘTE ORI-CE LUCRĂRI APATINĂTOARE ARTEI TIPOGRAFICE.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

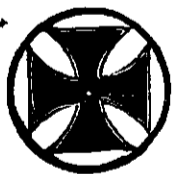
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

vindecă și inviorează

Decsebită atențiune rării, că acest aparat

(190) de 20

Nu e mijloc secret

pe lângă garanție

e a se da împreju-

vindecă boale vechi

de ani. 82—

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fiuturi de ureche, bătăie de inimă, sgârșciuri de inimă, asma, auzul greu, sgârșciuri de stomac, lipsa poftelor, mâncare, răceala la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, in-
rie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja eftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă indeosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spargerii

(195)

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și casse de fer și oțel

a lui

R. ÖSZY

41—

Sibiiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3.

Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

